

Vec C-442/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

12. jún 2019

Vnútroštátny súd:

Hoge Raad der Nederlanden

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

7. jún 2019

Žalobkyňa:

Stichting Brein

Žalovaná:

News-Service Europe BV

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Kasačná sťažnosť vo veci zodpovednosti spoločnosti News-Service Europe BV (ďalej len „spoločnosť NSE“), bývalého poskytovateľa služieb Usenet, za rozšírenie chránených diel prostredníctvom Usnetu bez povolenia nositeľov práv, ktorých záujmy spoločnosť Stichting Brein zastupuje.

Predmet a právny základ prejudiciálneho konania

Výklad pojmu „verejný prenos“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES v rámci platformy, na ktorej môžu užívatelia prostredníctvom prehľadu podľa skupín správ (newsgroups) a/alebo jedinečného Message-ID vyhľadávať a sťahovať chránené diela, a súvislosť medzi článkom 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES a článkom 14 ods. 1 smernice 2003/31/ES. Článok 267 ZFEÚ.

Prejudiciálne otázky

1. Vykonáva prevádzkovateľ platformy pre služby Usnetu (akým bola aj spoločnosť NSE) za okolností opísaných v bodoch [1 až 7] a [16] tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230) (ďalej len „smernica 2001/29/ES“)?

2. Ak bude odpoveď na prvú otázku kladná (a teda ide o verejný prenos):

Bráni konštatovanie, že prevádzkovateľ platformy pre služby Usnetu vykonáva verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES, uplatneniu článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 339) (ďalej len „smernica 2000/31/ES“)?

3. Ak bude odpoveď na prvú alebo druhú otázku záporná (a teda je v zásade možné odvolávať sa na vylúčenie zodpovednosti podľa článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES):

Zohráva prevádzkovateľ platformy pre služby Usnetu, ktorý v zmysle opisu v bodoch [1 až 7] a [16] tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania poskytuje služby, aktívnu rolu, ktorá bráni odvolaniu sa na článok 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES odlišným spôsobom?

4. Je možné prevádzkovateľovi platformy pre služby Usenetu, ktorý vykonáva verejný prenos a ktorý sa môže odvolať na článok 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES, zakázať pokračovať v porušovaní práva, resp. je možné voči nemu vydať príkaz, ktorý presahuje rámec možností stanovených v článku 14 ods. 3 tejto smernice, alebo tomu bráni článok 15 ods. 1 smernice 2000/31?

Citované predpisy práva Únie

Odôvodnenie 27, ako aj články 3 ods. 1 a 2 smernice 2001/29/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

Článok 14 ods. 1 a 3, ako aj článok 15 ods. 1 smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode.

Článok 17 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES.

Citovaná judikatúra Únie

Rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764.

Rozsudok z 23. marca 2010, Google France a Google, spojené veci C-236/08 až C-238/08, EU:C:2010:159.

Rozsudok z 12. júla 2011, L'Oréal a i., C-324/09, EU:C:2011:474.

Rozsudok z 31. mája 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379.

Rozsudok z 26. apríla 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300.

Rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456.

Rozsudok zo 7. augusta 2018, SNB-REACT, C-521/17, EU:C:2018:639.

Citované vnútroštátne predpisy

Článok 6:196c ods. 1, 4 a 5 Burgerlijk Wetboek (Občiansky zákonník, ďalej len „BW“).

Krátky opis skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Spoločnosť Stichting Brein v súlade so svojimi stanovami sleduje cieľ bojovať proti protiprávnemu používaniu nosičov údajov a údajov a zastupovať záujmy vlastníkov práv k týmto údajom a osôb oprávnených na ich používanie.
- 2 Spoločnosť NSE prevádzkovala platformu pre služby Usenetu. Po rozsudku Rechtbank Amsterdam (Okresný súd Amsterdam, Holandsko) vydanom v tomto konaní spoločnosť NSE svoju činnosť poskytovateľa služieb Usenetu ukončila.
- 3 Usenet existuje od roku 1979 a je súčasťou internetu. Ide o celosvetovú platformu pre zdieľanie správ. Usenet obsahuje rozličné diskusné fóra (skupiny), ktoré sú zoradené hierarchicky podľa témy. Užívatelia Usenetu môžu nové skupiny správ vytvoriť aj sami. Môžu vkladať správy do nimi zvolenej skupiny (nahrať alebo zdieľať). Záhlavie (Header) vlozenej správy sa preberá do prehľadu (Overview) skupiny a tak túto správu môžu v skupine vyhľadať iní užívatelia. Zároveň majú správy aj jedinečné Message-ID, ktoré sa automaticky vygeneruje pri vložení správy užívateľom. Správy možno zobrazit' aj na základe tohto Message-ID. Užívatelia Usenetu tak môžu správy zobrazit' vybraním niektorej správy v prehľade skupiny alebo bezprostredne na základe jedinečného Message-ID. Ak chcú, môžu si vyhľadane správy stiahnuť.
- 4 Usenet podporuje veľký počet poskytovateľov. Ak užívateľ niektorého konkrétneho poskytovateľa Usenetu vloží správu, táto správa sa jednorazovo zdieľa so všetkými ostatnými poskytovateľmi Usenetu. Tento proces sa nazýva synchronizáciou alebo tzv. peeringom. Poskytovatelia Usenetu na svojich serveroch uchovávajú správy, ktoré prijali od svojich užívateľov, ale aj správy získané synchronizáciou od iných poskytovateľov Usenetu. Najstaršie správy sa automaticky odstraňujú, aby sa tak získal priestor pre nové správy. Doba uchovávania správ sa nazýva retenčný čas. V máji 2011 bol retenčný čas u spoločnosti NSE 400 dní. Na základe synchronizácie, resp. peeringu je ponuka článkov u všetkých poskytovateľov Usenetu v zásade rovnaká. Prípadné rozdiely sú spôsobené rôznymi retenčnými časmi (a prípadne poruchami alebo postupom vymazávania v dôsledku tzv. postupu Notice-and-Takedown, ďalej len „postup NTD“).
- 5 Usenet sa okrem iného používa na šírenie správ, ktoré obsahujú obrazový, resp. zvukový materiál alebo softvér. Za tým účelom sa binárny súbor (ktorý obsahuje napríklad film, hudobnú skladbu alebo hru) v počítači užívateľa pomocou softvéru rozloží na veľké množstvo alfanumerických správ a sa zašifruje, a tieto správy sa potom vložia do Usenetu. Správy, ktoré vzniknú zašifrovaním a rozdelením binárneho súboru, sa nazývajú binaries. Tieto binaries môžu iní užívatelia zhromažďovať a následne pomocou softvéru pospájať a dekodovať, aby tak opätovne získali pôvodný binárny súbor. Na to potrebný softvér je bezplatne k dispozícii na internete. Spoločnosť NSE ho nevyvíja, neponúka ani neposkytuje. Existujú rôzne vyhľadávacie nástroje a softvérové aplikácie, ktorými užívateľ (na

základe Message-ID) môže na Usenete nájsť hudbu alebo film podľa vlastného výberu.

- 6 Zákazníkmi spoločnosti NSE boli napríklad poskytovatelia internetových služieb, ktorí zahrnuli prístup k Usenetu do svojho balíčka internetových služieb pre spotrebiteľov. Zákazníkom mohol byť aj tzv. ďalší predajca, ktorý spotrebiteľom ponúkal predplatné, ktoré zabezpečilo bezprostredný prístup k serverom spoločnosti NSE. V obidvoch prípadoch bolo spotrebiteľovi umožnené stiahnuť si obsah zo serverov spoločnosti NSE. Spoločnosť NSE neudržiavala bezprostredné obchodné vzťahy so spotrebiteľmi.
- 7 Spoločnosť NSE niekedy po 6. apríli 2009 zaviedla postup NTD. Niekedy pred 24. májom 2011 spoločnosť NSE zaviedla aj tzv. postup Fast-Track. Tento postup poskytuje určitým stranám právo bezprostredne (t. j. bez participácie spoločnosti NSE) odstrániť zo serverov spoločnosti NSE protiprávne články.
- 8 V tomto konaní spoločnosť Stichting Brein navrhuje, v súhrne, (i) určenie, že spoločnosť NSE porušuje autorské práva a súvisiace práva nositeľov práv, ktorých záujmy spoločnosť Stichting Brein zastupuje, (ii) určenie, že spoločnosť NSE je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla v dôsledku spáchaného porušenia práva, a (iii) vydanie príkazu ukončiť porušovanie práva a aj v budúcnosti sa porušovania práva zdržať obmedzeného na binaries. Základom návrhov spoločnosti Stichting Brein je to, že spoločnosť NSE sama porušuje autorské práva a súvisiace práva nositeľov práv, ktorých spoločnosť Stichting Brein zastupuje, a aj vo zvyšku koná protiprávne tým, že za účelom dosiahnutia komerčných ziskov dáva k dispozícii systém sťahovania, v rámci ktorého bolo bez príslušného povolenia uložené a rozšírené veľké množstvo chráneného obsahu.
- 9 Rechtbank Amsterdam (Okresný súd v Amsterdame) vyhovel návrhu pod bodom (i) a vydal príkaz uvedený pod bodom (iii). Návrh pod bodom (ii) súd zamietol, pretože nebol dostatočne odôvodnený.
- 10 Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd v Amsterdame, Holandské kráľovstvo) rozsudok Rechtbank zrušil a uložil spoločnosti NSE povinnosť v prípade obnovenia činnosti poskytovateľa Usenetu zaviesť postup NTD. Na odôvodnenie uviedol:
- 11 Spoločnosť NSE tým, že prostredníctvom svojich serverov poskytla v prospech užívateľov články, vykonáva činnosť, ktorou získava novú verejnosť. Čo sa týka postúpenia správ vložených jej vlastnými používateľmi iným poskytovateľom Usenetu, spoločnosť NSE sa môže odvolať na článok 6:196c ods. 1 BW („mere conduit“/rýdzo prepojenie). V rámci ukladania článkov na svoje servery počas retenčného obdobia požíva spoločnosť NSE výhodu vylúčenia zodpovednosti podľa článku 6:196c ods. 4 BW (hosting). Služby spoločnosti NSE majú výlučne technickú, automatickú a pasívnu povahu. Vylúčenie zodpovednosti podľa článku 6:196c BW zahŕňa aj to, že ten, kto sa naň môže odvolať, nie je sám zodpovedný ako porušovateľ práva už preto, že sa dopúšťa porušenia práva iných tým, že

uľahčuje tretím stranám dopustiť sa porušenia. Rozhodnutie v zmysle určovacích návrhov spoločnosti Stichting Brein preto neprichádza do úvahy. Základom takého rozhodnutia je totiž téza, že aj spoločnosť NSE je zodpovedná ako porušovateľka.

Vydanie príkazu voči spoločnosti NSE sa nemôže zakladať na jej zodpovednosti ako porušovateľky. To však nič nemení na tom, že vzhľadom na ustanovenie článku 6:196c ods. 5 BW je vydanie takého príkazu alebo zákazu možné. Príkaz na zdržanie sa konania vydaný súdom by však nebol spravodlivý vzhľadom na úlohu spoločnosti NSE ako poskytovateľky služby, prostredníctvom ktorej bolo porušenie práva spáchané; ide o situáciu, ktorá je komplexnejšia ako úloha porušovateľa a ktorá je vhodná pre iné príkazy (rozsudok z 12. júla 2011, L'Oréal a iní, C-324/09, EU:C:2011:474). Tento príkaz totiž obsahuje všeobecnú povinnosť spoločnosti NSE monitorovať informácie, ktoré prenášajú alebo ktoré uložili, čo je v rozpore s článkom 15 smernice 2000/31/ES. Vhodným opatrením je nariadiť zavedenie postupu NTD.

Hlavné argumenty účastníkov konania vo veci samej

- 12 Podľa spoločnosti Stichting Brein spoločnosť NSE verejným prenosom autorských diel v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES porušila výlučné právo autorov týchto diel, ktorých zastupuje spoločnosť Stichting Brein. V konaní o kasačnej sťažnosti spoločnosť Stichting Brein uplatňuje, že Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam) nepostrehol, že spoločnosť NSE zohrávala aktívnu úlohu vo vzťahu k ňou uloženým správam, a to v tom zmysle, že údaje, ktoré uložila, jej boli známe, resp. nad týmito údajmi mala kontrolu. V tej súvislosti poukazuje na to, že konštatovanie Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam), že služby spoločnosti NSE majú výlučne technickú, automatickú a pasívnu povahu, je nesprávne, resp. na pozadí jeho stanoviska, podľa ktorého spoločnosť NSE vykonáva činnosť, ktorou získava novú verejnosť, nie je dostatočne (zrozumiteľne) odôvodnené.
- 13 Spoločnosť Stichting Brein je ďalej toho názoru, že Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam) nesprávne posúdil, že ide o porušenie práva, ak poskytovateľ služieb, ako je spoločnosť NSE, vykonáva verejný prenos [z čoho Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam) vychádzal], a že odvolanie sa na článok 6:196c BW potom nebráni rozhodnutiu v zmysle určovacích návrhov a príkazu na zdržanie sa konania.
- 14 Spoločnosť NSE zastáva stanovisko, že – v zmysle odôvodnenia 27 smernice 2001/29/ES – svojou platformou pre služby Usenetu iba zabezpečila fyzické zariadenia, ktoré umožnili verejný prenos, a v dôsledku toho ona sama verejný prenos nevykonávala. To vyplýva aj z konštatovania Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam), že jej služby majú výlučne technickú, automatickú a pasívnu povahu. Namieta, že stanovisko Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd

Amsterdam), že vykonávala verejný prenos, je nesprávne, resp. nie je zrozumiteľne odôvodnené.

- 15 Spoločnosť NSE je toho názoru, že podľa článku 6:196c ods. 4 BW (ktorým bol do holandského práva prebratý článok 14 smernice 2000/31/EHS) je vylúčená jej zodpovednosť v celom rozsahu.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 16 Je isté, že činnosťou spoločnosti NSE boli verejnosti bez povolenia nositeľov práv sprístupnené chránené diela, pretože vždy aspoň časť binaries obsahuje materiál, ktorý porušuje ich práva. Vystáva otázka, či spoločnosť NSE vykonávala verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES, najmä tým, že ponúkla platformu, prostredníctvom ktorej mohli užívatelia Usenetu na základe prehľadu podľa skupín správ a/alebo jedinečného Message-ID vyhľadávať a stiahnuť chránené diela. Treba ďalej objasniť, či postup spoločnosti NSE bráni uplatneniu článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES a v dôsledku toho aj článku 6:196c ods. 4 BW.
- 17 V samotnej smernici 2001/29/ES nie je vysvetlené, čo sa má rozumieť pod „verejným prenosom“. Ide pritom o autonómny pojem práva Únie, ktorý sa podľa odôvodnenia 23 tejto smernice má vykladať široko. Samotné zabezpečenie fyzických zariadení umožňujúcich alebo uskutočňujúcich prenos rozhlasových a televíznych programov sa však samo o sebe nerovná prenosu v zmysle smernice 2001/29/ES (odôvodnenie 27). O samotné zabezpečenie fyzických zariadení umožňujúcich alebo uskutočňujúcich prenos však podľa Súdneho dvora nejde, ak ide o predaj multimedialných prehrávačov médií, na ktorých sú vopred nainštalované softvérové doplnky prístupné na internete, ktoré obsahujú hypertextové odkazy na webové stránky voľne prístupné verejnosti, na ktorých sú bez povolenia nositeľov práv verejne sprístupnené diela chránené autorským právom. V takom prípade treba konštatovať existenciu verejného prenosu (rozsudok z 26. apríla 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300). Ani v prípade prevádzkovateľov platformy na zdieľanie súborov online The Pirate Bay nebolo možné vychádzať z toho, že iba „zabezpečili“ zariadenia umožňujúce alebo uskutočňujúce prenos. Táto platforma totiž indexuje torrentové súbory, takže diela, na ktoré tieto torrentové súbory odkazujú, môžu užívatelia tejto platformy na zdieľanie súborov ľahko vyhľadať a stiahnuť. Prevádzkovatelia The Pirate Bay vykonávajú verejný prenos, keďže indexovaním metaúdajov týkajúcich sa chránených diel a ponúkaním funkcie vyhľadávania umožňujú užívateľom tejto platformy vyhľadávať a zdieľať tieto diela (rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456).
- 18 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa oslobodenie od zodpovednosti ustanovené v článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES vzťahuje iba na prípady, keď má činnosť poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti výlučne technickú, automatickú a pasívnu povahu, čo znamená, že tento poskytovateľ nemá

vedomosť ani kontrolu nad informáciami, ktoré príjemca jeho služieb ukladá. Oslobodenie preto neplatí, ak poskytovateľ služieb informačnej spoločnosti zohrával aktívnu úlohu.

- 19 Smernica (EÚ) 2019/790 obsahuje novú právnu úpravu verejného prenosu vo vzťahu k službám online týkajúcim sa zdieľania diel chránených autorským právom alebo iných predmetov ochrany a podmienok, za ktorých je poskytovateľ takejto služby zodpovedný za nedovolené úkony verejného prenosu (článok 17). Nie je však jasné, či a do akej miery je táto právna úprava novým právom a ako sa to má posudzovať v rámci práva uplatniteľného pred nadobudnutím účinnosti tejto právnej úpravy.
- 20 Podľa názoru Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska, Holandské kráľovstvo) existujú pochybnosti o tom, ako treba odpovedať na otázku, či spoločnosť NSE vykonávala verejný prenos. Na jednej strane je pravda, že Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam) dospel k záveru, že služby spoločnosti NSE majú výlučne technickú, automatickú a pasívnu povahu. V tejto súvislosti nemožno vylúčiť, že treba rozhodnúť tak, že zo strany spoločnosti NSE ide o samotné zabezpečenie fyzických zariadení v zmysle odôvodnenia 27 smernice 2001/29/ES. Na druhej strane je pravda, že činnosťou spoločnosti NSE boli verejnosti bez povolenia nositeľov práv sprístupnené chránené diela. Spoločnosť NSE totiž umožnila, aby užívatelia platformy na základe prehľadu skupín správ a/alebo jedinečného Message-ID mohli tieto diela vyhľadávať a sťahovať.
- 21 Keďže pojem „verejný prenos“ treba chápať v širšom zmysle, nemožno vylúčiť, že konanie spoločnosti NSE sa má považovať za verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES. Na to sa vzťahuje prvá otázka.
- 22 Ak by mala byť odpoveď na prvú otázku kladná, vyvstáva otázka, či konštatovanie, že spoločnosť NSE vykonávala verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES, bráni uplatneniu článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES. Na to sa vzťahuje druhá otázka.
- 23 Prostredníctvom článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES má byť zodpovednosť za služby hostingu obmedzená pokiaľ možno čo najviac, nezávisle od toho, či ide o verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES. Predsa sa však môže stať, že aj vtedy, ak je isté, že spoločnosť NSE vykonávala verejný prenos, treba predpokladať, že zohrala aktívnu úlohu, čo zabráňuje odvolaniu sa na článok 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES.
- 24 Ak má byť odpoveď na prvú alebo druhú otázku záporná, vzniká otázka, či spoločnosť NSE poskytovaním svojich služieb zohrávala aktívnu úlohu, čo bráni uplatneniu článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES iným spôsobom. Na to sa vzťahuje tretia otázka.
- 25 Ak Súdny dvor rozhodne, že spoločnosť NSE vykonávala verejný prenos a súčasne sa môže odvolávať na oslobodenie od zodpovednosti stanovené

v článku 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES, treba zodpovedať otázku, či je možné spoločnosti NSE - ako porušovateľke - uložiť povinnosť ukončiť porušovanie práva a aj do budúcnosti sa ho zdržať, resp. vydať iný zákaz, ktorý presahuje rámec možností stanovených v článku 14 ods. 3 smernice 2000/31/ES. Na to sa vzťahuje štvrtá otázka.

- 26 V rozsudku L'Oréal a i. sa okrem iného uvádzalo, že príkaz adresovaný porušovateľovi logicky spočíva v tom, že sa mu zakáže pokračovať v porušovaní práva, zatiaľ čo situácia poskytovateľa služby, prostredníctvom ktorej sa porušenie pácha, je komplexnejšia a je vhodná na iné príkazy (bod 129). Článok 14 ods. 3 smernice 2000/31/ES stanovuje, že tento článok nemá vplyv na možnosť súdu alebo správneho orgánu požiadať poskytovateľa služieb, v súlade s právnymi systémami členských štátov, aby ukončil alebo predchádzal porušovaniu predpisov. Článok 15 smernice 2000/31/ES však členským štátom zakazuje uložiť poskytovateľom služieb v zmysle článku 14 všeobecnú povinnosť monitorovať informácie, ktoré uložili, alebo všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

PRACOVNÝ DOKUMENT